

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riile. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/3 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu s6u 3 galbini mon. sunat6ria.

Brasiovu 24/12 Martiu 1867.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Transilvani'a.

Brasiovu 21 Martiu. Pre catu timpu locuitorii marelui Principatu alu Transilvaniei sunt rapediti din nou sub v6rg'a unui provisoriu absolutu si dati la discretiunea unui ministeriu investitu cu potestate netiermunita; pana candu o lege formidabila de presa spendiura de asupra capului nostru c'a si sabi'a lui Damocles, pe atatu credemu ca publiculu va tienea sama de pusetiunea n6stra si se va indestula deocamdata cu informatiuni impartasite in modu obieptivu, 6ra in catu pentru convictiunile n6stre subieptive va afla, ca acelea sunt si remanu neclatite totu cele vechi, cu alte cuvente, ca program'a n6stra din urma este totu petitiunea celoru 1493 barbati. Cei carii se afla la putere, aceia carii dispunu astadi preste pers6n'a, libertatea, on6rea si averea n6stra, ne potu lua si condeiulu cu vreo doi trei §§-i si potu face, c'a cate 6 luni de dile se nu avemu sc6mnu odichnitu nici d'i de bucuria (§ 28), pentruca legea care se arsesse in Pest'a la 1848 astadi 6rasi se afla intru t6ta vig6rea sa.

Facia cu asemenea lege nu ar fi nici o mirare, d6ca amu audi propaganduse in ac6sta ti6ra si mai anume in natiunea n6stra 6rasi cate o doctrina de cele mai pericul6se si injosit6re din cate cun6sce istori'a, cum si intortocanduse si unele cuvente din s. scriptura diendunise, ca se nu intrebamu multe, se credemu si se ascultamu cu t6ta supunerea neconditionata si din convictiune, pentruca politic'a romanulu trebue se fia in vecii veciloru, c'a se m6rga totudeauna numai cu 6menii ajunsi la putere; se voru incerca totuodata a ne sparia cu impregiurarea, ca d6ca nu vomu inaltia si noi st6guri si nu vomu declama oratiuni pomp6se si nu vomu canta psalmi de moda, voru sc6te din deregatorii pre toti functionarii de natiunalitate roman6sca facendu pe voi'a si placulu sbieratoriloru si urlatoriloru din cateva comitate. Tieneti minte, ca unii voru av6 intru nimicu a lua indesiurtu chiaru si numele monarchulu confundandu inadineu pers6n'a si auctoritatea Lui cu auctoritatea si cu faptele regimului. O cursa f6rte pericul6sa si tare ac6sta pentru romani. Oricandu unii au voitu si pana acum c'a se ameti6sca capetele romaniloru, totu de „intentiuni prea nalte“ le-au vorbitu; candu colo, abi6 au treculu 2—3 ani, 6ra uneori 2—3 luni, dupa care s'a si adev6ritu, ca acelea intentiuni au fostu numai ale cutaroru ministrii s6u cancelari de curte din cei 45 cati au ca diutu de 18 ani in6ce. Noi inse de aici incolu nu vomu mai putea spune nimenu in publicu, cumca in tieri i constitutiunale sila pop6rale libere amestecarea auctoritatii monarchulu i in discutiunile politice si confundarea faptelor sale cu faptele ministriloru, consiliariloru si prefectiloru este o blasfemia; pentruca preste capetele n6stre plana absolutismulu ministerialu. Noi nu vomu mai put6 reflecta nici macar atata, ca t6te rangurile si functiunile din tier'a intr6ga nu cumpanesou nimicu alaturea cu drepturile tierii si ale natiunii. 6ra d6ca totusi ne voru suferi c'a din gratia a deschide si noi cate odata gur'a, ei in casulu celu mai bunu voru cerc'a a ne momi cu respundietatea ministeriala, carea in artic. III § 4 dela 1848 este statorita cu — siepte, 6ra in § 18 carele este curatu numai o repetitiune, cu optu cuventiele, 6ra in § 32 este formulata asi6, in catu dupa liter'a c) avendu ministrii a indeplini legile ungurene introduse aici fara voi'a natiunii romanesci in 24 6re potu face, c'a de ecs. la tribunale si in sc6le se nu se mai audia nici unu cuventu romanescu, 6ra cei carii s'aru tien6

cu t6te bratiale de terenulu ocupatu in 1863 precum si trebue se faca orise omu de on6re, se fia aruncati indata la temnitia c'a trburatori si rebeli.

Ei bine, noi vomu deveni numai simplii cronicari. Ce ve paga? Unu arbore nu face padurea, nici o rendunica primav6r'a. Natiunea roman6sca ne-a incantatu cu portarea sa de o luna in6ce. Ac6sta natiune, care se scie tien6 cu atata seriozitate si tactu facia cu evenimentele de facia, acestu poporu preste carele au trecutu t6te relele si calamitatile cate numai potu veni preste omenimea europ6na, nu mai cun6sce nici o frica. La poporulu acesta se pota apleca prea bine cuventele unui istoricu francescu de renume mare, carele dice: „Credinti'a acestui poporu 6ra nemarginita; elu trebua se aiba credinti'a in sinesi. Totudeaun'a insielatu, elu port'a in sinesi o trebuintia obstinata de a crede in viitorulu seu.“ —

Pentruca publiculu nostru se se convinga si mai de apr6pe, cumca noi nu voimu a ecsagera nimicu in espeptatiunile n6stre cu privire la timpulu de facia, afle ori cine intre altele mai multe, cumca dupace barbatiloru ca diuti in 17 Febr. dela putere nu le succese a impl6 temnitiele cu toti acei romani cati au avutu curagiulu de a petitiona la monarchulu in contra unii si pentru autonomi'a Transilvaniei, apoi celu pueinu pe cativa 'i pusera sub priveghere politien6sca, 6ra anume scrisorile dlui Dr. I. Ratiu advocatu in Turd'a pana inainte cu vreo d6na septemani i se desfacea mai t6te, apoi 6rasi se sigil'a cu sigilulu postei. O asemenea scris6re primiseramu si noi, dupa care inse inse in 4 Febr. ii remiseramu copert'a, pentruca acelu amicu se aiba cu o petreocere si placere mai multu.

Soiutu este, ca in timpulu din urma cancelari'a transilvana de curte st'a cu totulu sub dispusetiunea dlui Mailath fostu cancelariu de curte alu Ungariei, in catu ceea nu facea nimicu lucru mai de d6mne-ajuta fara incuviintierea cestuia. In casulu cu petitiunea roman6sca grafulu Haller nici nu s'a opusu nici nu o a recomandatu, ci a lasatu pe Dr. Ratiu c'a se luore cum va sci elu. Se vede inse ca dlu Mailath se inferbent'a, pentruca petentii nu voira se'i cada in genunchi si se'i c6ra grati'a lui. Cu t6te acestea dn. Mailath isi put6 infrena pasiunea de a mai voi se faca si dlui martiri politici si natiunali in Transilvani'a, precum se facura intre slavaci.

De altmintrea se spunemu adev6rulu intregu, cumca colegiulu cancelariei transilvane asi6 precum se compusesse elu dela 20 Sept. 1865 devenise periculosu pentru elementulu romanescu. Cum va fi administratiunea Transilvaniei pentru viitoru numai Ddiu scie, inse anume pentru romani abi6 pot6 fi mai tical6sa de omu a fostu aceiasi din partea Cancelariei Transilvane in vreo 20 luni din urma. Deci Ddiu se'i erte peccatele d6ca va voi. —

Grafulu Belcredi fostu ministru cu trei portufoiuri disese cu cateva septemani mai nainte de caderea sa intr'o porunca cerularia adresata functionariloru politicu, cumca din nefericire auctoritatea gubernelor seade. O veche maxima latin6sca tiene, ca partea cea mai mare a omeniloru este condusa de auctoritate. Care din acestea dona sententie coprinde adev6rulu, a dlui Belcredi, s6u a latiniloru? Dupa a n6stra opiniune dn. Belcredi ar av6 dreptate numai in casulu candu ar recun6sce, cumca unele guberne au facutu totu catu numai le-a statu putintia, pentruca se'si imormente auctoritatea propria, se arunce si o umbra neplacuta preste alte guberne. Foil6 si alte organe vii gubernementale arunca vin'a compromiterii de

auctoritate la t6ta ocaziune totu numai asupra demagogiloru, asupra turburatoriloru de profesiune, 6ra pe la noi si asupra fanaticiloru pentru natiunalitatea loru, le place inse a uita, cumca mai t6te clasele de poporu sunt conservative din natur'a loru, c'a si din interesu, c'a si in urmarea educatiunii c'a li s'a datu, prin urmare ca toti demagogii Europei nu aru fi in stare de a face nimicu, d6ca cutare guberne nu aru fi luoratu dieci de ani pe man'a loru comitendu erorile cele mai grosolane, calcandu'si promisiunile, delaturandu legile, s6u escamotandu constitutiuni, faurindu maioritati maestre, adeverate fictiuni legislative, lunginduse in calea orioarui progresu s6u materialu s6u spiritualu, oprindu pana si cuventulu de libertate.

D6ca dn. Belcredi intielege astfelu surparea auctoritatii, atunci suntemu si noi de o parere cu straluci'a sa. —

Dn. Franciscu Deak scoulanduse in 7 Mart. in contra dlui Ilie Macelariu observase intre altele, ca precum a trecutu timpulu fanaticismulu relegiosu, in catu 6menii nu se mai judeca unii pe altii dupa catechismu, asi6 va trece si periodulu fanaticismulu natiunali, in catu cetatienii de statu nu se voru mai cerceta unii pe altii dupa gramatica si dictionariu.

Tocma in acestu intielesu ne vorbise n6ua aici in Brasiovu grafulu Emericu Mik6 in Maiu 1861 pre oandu venise c'a gubernatoru. Pe atunci amu negatu premis'a si presupunerea stralucitulu grafu, o negamu si acum pe a marelui si stralucitulu natiunalistu Franciscu Deak. Fanaticismulu natiunali c'a si celu relegiosu isi trage celu mai bogatu nutrementu alu seu din legile fanaticie ale unei tieri, 6ra in a d6nalina din sistematic'a tiene in intuerecu a poporulu. Pre catu timpu conlucra acesti doi factori, fanaticismulu nu se pot6 precurma si nici macar molcomi, decatu celu multu se pot6 ascunde pe unu timpu sub cate o masca neteda cu ochii inholbati catra ceriu. — Vomu reveni la ac6sta materia. —

Brasiovu. Eri se naint'a de aici cate o adresa de incredere catra ddni Dr. Ios. Hodosiu si consil. Ilie Macelariu coperate cu cate 80 de subscriptiuni reprezentat6re de locuitorii fruntasi intielegintia si comerciu. Intr'aceea din corespondintiele venite in dilele din urma aflamu, cumca asemenea adrese si gratulatiuni au mai mersu inco si din alte parti ale tierii.

— In acestu timentu cativa functionari si mai multi medici castigara seu titulu de consiliariu regesu, s6u fusera decorati, s6u incoi laudati pentru nepregetat'a loru activitate si aruncare in periculu pe timpulu colerei.

Dlui Alecsandru Boheti6lu, capit. supr. alu districtulu Nasendu se dede titulu de consiliariu regio; fisiculu Dr. Stefanu Popp se decor'a cu crucea de auru cu cor6na pentru merite; Icanu L'az'ar preutu asemenea si Ioane Mateiu din Uedinu, pentru servitiale cele umanitarie in reatimpulu colerei. Aici mai toti medicii fura distinsi. —

Clusiu 12 Martiu. Onorate Dle Redactoru! Cu asta ocaziune ve rogu c'a in interesulu connatiuniloru nostri se binevoliesci a d'a publicitatii interprinderea cea mare, care au decisu societatea de asigurare din locu „Victori'a“, a o efeitui in interesulu comunu alu patriei n6stre. — Societatea ac6st'a e asiediata cu sanctionare mai nalta pe actii, — si au primitu pana acuma ascuratiuni numai in contra foculu, dar' pentru c'a se pota estinde afacerile sale si la ascurarile in contra ghiatiei, a transportulu, a vietiei de omu si animalu, au decisu in adunarea sa generala din 17 Nov. an. tr. c'a se edea, c'a bas'a ramuriloru de ascuratiune indicate inco 1000 buc. de actie.

Dupa ce inse noi romanii nu posedemu

inca pana acuma una atare societate de asigurare, dupa ce acest'a presenta nu are nici un caracteru nationalu, si are de scopu de a impartasi pe fiescare cive alu patriei fara de deosebire de nationalitate si confesiune in beneficiile sale catu si in favorurile asiedimentului de creditu, care l'au infintiatu numai pe sém'a actionariloru, ba precum suntu din fontana secura insciintiatu voliesce in agendele sale avende cu romani a iatrebuintia si limb'a nōstra nationala, — precum ne am convinsu si din una provocare a comitetului aceleiasi sorisa romanece si tramisa catra Domnii nostri din Clusiu si impregiuru, nu potu a nu recomandá intreprinderea acesta patriotica connationaliloru nostri, cá se oumpere si se devina in posesiunea atatoru actie, care sub urmatórele conditiuni se potu cumpará.

1) una actia suna despre 1000 fl.;

2) din sum'a acest'a numai 300 fl. sunt de a se solvi in bani gat'a, — éra despre 700 fl. e de a se dá unu contractu séu obligatiune.

3) Cine platesce sum'a acest'a de 300 fl. anticipalmentu va capetá pre langa doband'a (dividenda) avuta dupa actia, — inoa si 60% dupa cele 300 fl., — care o póte plati si in 10 rate.

4) Castigulu celu mai mare alu societatei e acela, cumca pe sém'a actionariloru s'a constituitu unu „asiedimentu de creditu“, care fiescecare actionariu lu póte folosi in sensulu statutelor.

In Clusiu e incredintiatu cu vinderea ataroru actie D. Carolu Benedek, care e plenipotentiatulu estraordinariu alu societatei. —

— D. conte Crenneville gubernatoru porni adi de aici. Ad interim ilu va suplini dn. v. presiedinte Grois. — Se crede, ca pentru totdeauna, ca ci eri si-a luat diu'a buna dela consiliarii gub. si dela altii —

Prea onorate Dle Redactoru!

Preste pucinu se implinesce unu anu de dile, de candu tóte diurnalele romane din monarchia — ba unele si de preste Carpati — au respanditu in publicu cate si mai cate insinuari, care de care mai dejositorie — in contra persoanei mele. Facutum'au martiafoiu*), lingau, venatoriu dupa posturi, si cá se fia mai prostuitu inaintea opiniunei publice, produsum'au in feliu de feliu de caricaturi, si éراسi analisatiuni cu numele in cate si cate forme mai ridiculose si dejositorie. Le-amu suferitu tóte si amu tacutu, de si nu potu dice, ca nu m'au duratu pana la sufletu.

Am diferitu si am tacutu, cá se nu mai aruncu si eu oleiu in flacar'a discordieloru din sinulu natiunei de una parte, é' de alta pentruca consciintia mi a fostu totudeauna linistita; acésta nu m'au mustratu nici odata, a fi facutu vreunu pasiu in contra convingerei mele si cu scopu, — pentru interese personale — a strica causei nationale, care mi a fostu si 'mi va fi totdeauna santa, éra ca prin procedurami de pana acuma voiu fi facutu vreo crimpitia (cum dice Gazet'a Nr 17) asta nu m'a superatu si nu me va supera nici pe departe, ca-ei pe candu credu, ca numai viitoriulu va atesta acea, de, si in catu m'amu facutu vinovatu unei crimpitiei, pe atunci trebue se recunósca fiesce care, ca de unu atare peccatu nu sunt liberi nici cei mai eminenti barbati.

Am disu, ca am suferitu si am tacutu, ca oi consciintia mi a fostu linistita; dara trebue se pretramitu a priori, ca déca cu ocaziunea acésta me vedu necesitatu a pasi in publicu nu o facu nioi decum din mustrare de consciintia, nu nici decum, oi o facu pentru aceea, ca-ei invinuirea ce aduce „Gazet'a Transilvaniei“ Nr. 17, pagina 67 col. 3, unde se dice: „Alta neconsecintia se mai facu, ca la propusetiunea 1-a despre contributiune votisara si transilvaneni, e cea mai durerósa intre tóte insinuarile vomite pana acuma in contra persoanei mele, durerósa pentru acea, ca-ei ne refranta ar poté veni mai lesne credibila.

Deoi insinuarea mentionata — déca me privesce si pe mine — o dechiaru de infamia si scornitura reutaliósa si éراسi spre salvarea onó-

*) Unu feliu de sfernariu, care duce legile dela 1863/4 in straitia se le venda la Pest'a, unde astfelu de marfa se cauta fórté bine? — Vedi si Gazet'a Nr. 62 1866. —

rei mele si odihnirea alegatorilor mei dechiaru serbatoresce, o p'nicila unu conolusu alu dietei p'stane nu amu votisatu nici prin s'ediute si nici prin sculate, éra la propusetiunea 1-a despre contributiune, — la care s'a votisatu nominatim, nici ca amu fostu de faoia.

Nu amu votisatu si nici nu amu potutu votisa, ca-ei nu m'amu privitu nici odata de membru constitutivu alu dietei din Pest'a.

Ve rogu Dle Redactoru a da locu acestui articulu in st. diurnalu alu Dvóstre.

Am onóre a remané alu Dtale stimatoriu
Ilie Macelariu,

pana acuma inca cons. reg. gub.

Clusiu 17/5 Martiu 1867.

Gazet'a oitindu scirea din Nr. 17 atatu dintr'o coresp., catu si dupa diurnale a oftatu pentru crampiti'a ce s'a facutu de unii in pandi'a ocontinuitatii nōstre de dreptu nationalu politicu prin aceea, ca ar fi votisatu. Apoi éca si „Albin'a“ in Nr. 23 din 24 Febr., ce dice despre acésta, si apoi fides penes auctorem:

„Venindu apoi votisarea finale, se primí cu 228 de voturi contra 87, n'au fostu de faoia 73 si 5 n'au votisatu, intre acestia au fostu transilvaneni: Macelariu, Puscariu, Moldovanu si Balomiri. — Tulbasiu inca a strigatu „nem“ (nu), inse s'a insemnatu intre cei ce au votisatu contra proiectului, pe candu, de nu ne insielamu, domni'a lui inoa a voitu se se retiena dela votisare, abunaséma pentruca romanii transilvaneni nu voiescu se recunósca dreptulu ministeriului maghiaru de a aduná recrute din Transilvani'a, a carei unione cu Ungari'a inca nu s'a efeptuitu legalmente. — Acésta o intielegemu si noi, dar' nu intielegemu acea politica inalta a susamintitoru domni transilvaneni, ca au potutu tacé la desbaterea proiectelor ministeriale cari dispunu despre Transilvani'a cá si despre Ungari'a si mai alesu nu pricepemu aceea, ca acuma se retienura dela votisare, é' in siedinti'a din sambat'a trecuta au votisatu pentru adunarea contributiunei si din Transilvani'a! — Ceremu esplicare.“

„Precum audu domnii transilvaneni romani voiescu a face unu protestu contra susu amintitoru dispusetiuni ministeriale. — Ast'a apoi de felu nu o pricepemu, ca-ei déca au avutu de ougetu se faca asié ceva, se'lu fia facutu la timpulu seu, candu adica s'a inceputu desbaterea proiectului d'antaiu in priviti'a contributiuniloru, — é' acuma dupace au luat parte la votisare — acelu protestu, séu nu sciú ce, dupa modest'a nōstra parere aru fi — post festa cantare, — a trecut bab'a cu colacii! („Alb.“)

Catu adeveru diace si intr'aceste presemnate cu semnulu (+) in „Albin'a“ voru sciú cei ce voru remané datori cu dechiarare cá cea de susu. Reflexiunea Gazetei e fidelu atentiva, revocatória in memoria si obiectiva; noi n'avemu mancarime a ne acatia de persóne, ignoramu orce catiaritura, ci ne dóre numai de lucru, candu vedemu, ca se escpune; séu candu vedemu, ca unii cauta cu falinariulu carligele si manunchiurile de a desbina inimele. Ci se ertamu acum tóte pentru inviare si unii pre altii se ne inbraciosiamu, cá se fimu cu totii o anima pentru tóte cele nationale. — R.

UNGARI'A. Mai. Sa imp. si regele se va reintórcé vineri in 11 la Vien'a, neintrevenindu alta amanare.

In 16 Martiu se mai tienú o siedintia pregatitória, fara alta insemnatate decatu, ca se referá in camera despre primirea deputatiunii ei la Mai. si despre respunsulu Mai. Mai incolo se decise, cá pentru elaboratulu comisiunii de 65 se se defiga o di, in care se se puua la ordinea dilei, ceea ce se si facu la propunerea presiedintelui, defigunduse diu'a de Merouri din 20 Martiu pentru pertractarea acestui obiectu.

Totu in acésta siedintia reprimi camer'a propusetiunile cele 4 ministeriale, acceptate fara modificare si din partea camerei de susu, care dau indemnitate séu potere dictatorica ministeriului. Cine se dica, ca lupt'a maghiariloru a fostu pentru dictatura si nu pentru libertate generala si individuala. Cine se dica, ca dintr'o caldare centralistica ne-au tornatu de a valma in alt'a si mai centralistica, déca i va da man'a gasindu satu pustiú. —

Caus'a drumului de feru Oradea-Clusiu-Brasiovu inca se scormoni in siedinti'a acésta, cu darea inlaintu a unei propuneri suscrise de

deputatii ardeleni cu Bömches in frunte, si s'a decisu, cá propusetiunea se se ié inainte in 18 Martiu.

In 18 dupa unu telegramu alui „H. Ztg.“ min. de comunicatiune dechiaru, ca ministeriulu e gata a propune camerei proiectulu unui retele (ramurire) de drumu de feru si asié deputatii transilvaneni isi retraseru propusetiunea, ce o detera. Totu in acésta siedintia se cassá alegerea dep. Fagarasiului D. Mateiu Popu Gridenulu, cá cum ar fi fostu nelegala. Déca lui Benedek cu butile de rachiu si adamanarile cu paralutie i-ar fi succesu o alegere maghiara li ar fi mai convenitu. Fagarasianii inse voru dovedi si de a 3-a si de a 4-a óra, déca au simtiu maretu de dreptulu seu politicu nationalu si de aperarea lui in contra tuturoru metechneloru, cu orce pretiu, ne lasandu margaritariulu natiunei in gur'a — din scriptura. —

Maniera de a deanationalisa si prin relege.

Lupulu de catra padure. In siedinti'a din 11 Martiu a camerei deputatiloru din Pest'a intre reporturi din care a statu tóta siedinti'a s'a adusu inainte si petitiunea comunei romane gr. catolice din Macu in Ungari'a, care atitiata cu scopu de parte batatoriu dedese la camera o petitiune, in care unii sub nume oa su maghiari, se plangu in contra eppului romanu gr. cat. din Oradea mare, cumca i-ar apasá si asupri neconcedendute usulu de limb'a maghiara la altariu si pre amvora. E de sciutu, ca precum in tóta secuimea din Ardélu se afla o multime de romani cari de sil'a amenintiariloru, presiuniloru si sicaneloru uitara cu totulu de limb'a sa nationala, in catu afara de preotu si cantaretu abia mai scie romanesce intr'o comuna oate unu curatoru dintre cei mai batreni si totusi pana acum se numesou cu totii romani é' nu maghiari, pentruca limb'a besericea, care e romanéseca si la gr. res. si la gr. cat., li-a mai conservatu celu pucinu consciintia, ca se tragu din nobilulu seu sange de romanu; cu tóte ca in an. 1848 secuii din Trei-scaune (Háromszék) cu amenintiaru formidabile silira pe o suma de romani de ambe secele de relegiune gr. or. si gr. cat. se si paraséseca legea si cu ea si natiunea si se tréca la beseric'a maghiariloru, cum se facu d. e. in Arkos etc., unde dintr'o parochia intréga cu beserica si scóla abia remasera vreo 7 inisi, care dupa foculu revolutiunii se reintórcera la beseric'a sa, pre candu ceilalti toti se afla si astadi terorisati a remané in beseric'a unitariloru séu socinianiloru. Se intrebamu mai inainte, ca de ce aperare se bucurara acesti frati si nostri terorisati si perduti acum pentru legea si pentru natiunea nōstra?! — Dupa acésta se ne reintórcemu la camer'a din Pest'a si se vedemu esemplulu de tolerantia relegiósca si nationala, ce ni'lu dede oas'a Macoaniloru in original'a ei plasmuire si planuire.

Nu e sufletu de omu in tóta Ungari'a si Transilvani'a, care se nu fia convinsu despre acelu adeveru, ca neoi unu singuru maghiaru de sange nu se tiene de legea romaniloru neci gr. or. neci gr. cat., oi singuru numai romani, serbi si ruteai, prin urmare si a priori si a posteriori e o mare si marsiava fictiune, cumca comun'a besericeasca din Macu, dincolo de Aradu, ar fi comuna maghiara gr. cat., dupa cum se referéza; (unu scopu acesta departe batatoriu, cá ad. se ni se periclíteze si espuna si uniculu acestu teren besericescu cabaleloru desnationalisatóre). En se vedemu frumós'a apucatura, cum se da de golu:

Dupa ce se propuse ad. in siedinti'a camerei din 11 Martiu petitiunea Macoaniloru, unu dep. maghiaru Farago da e dovedi, ca ce ne dreptate strigatóre la ceru se face maghiariloru (audit!) gr. cat. din comun'a Macu; unde intre 2000 locuitori ar fi numai 60 romani, é' ceialti sunt maghiarii gr. cat. (cu tóte ca maghiaru gr. cat. e siórece de cei albi in tóta Ungari'a si Transilvani'a). Farago dovedi, ca cu tóte acéstea eppulu din Oradea mare vré se suprimese limb'a maghiara si denumesce numai parochi, oapiani si invetiatori totu romani in Macu, ca opreace cantarile in limb'a maghiara si ca ar fi avisatu pe preotu, ca de cate ori va mai in- cere comuna a cantá in limb'a maghiara se intrerumpa servitiulu ddiescu; cumca de pre timpulu epidemiei colerice in urmarea acestoru frecari nu s'au mai comunicatu ómenii si agonisantii nu s'ar fi provediutu cu santele Taine. Farago dar' face propunere, cá eppulu romanu gr. cat. din Oradea mare se se pedepséca dupa ouviintia, é' Mai. Sa se se róge, cá se suspén-

doze pe numitul eppu din oficiu seu; ér' pentru cá se se póta încungiurá asemenea diferentia se se redice unu episcopatu maghiaru gr. cat. etc. Ecce tolerantia religiosa-nationala! Catu de bine scie combiná D. Farago religiozitatea cu nationalitatea. Lucru demnu si memorabilu cá se se refereze Santianiei Sale pontificelui romanu despre încordarile aceste straordinarie de a desnacionalisá acum si prin s. beserica! Óre protestavóru prelatii Ungariei in contra nationalismului maghiaru pretinsu, candu e vorba aici numai de relege si de comuna catolica?! Si óra dieta are competentia a'si viri nasulu si in midioloculu altarielor relegioniloru?! Vedeti ce faoeti, ca nu ne place astfelu de maniera. —

Mai incolo Farago recomanda propunerea sa pentru urgentia, fiindca numitii membri (cu buna séma oumparati) ai comunei din Macu sunt atatu de amariti, incatu sunt mai gata a trece la Nazarenii (ar fi bine, cá se se poruncésca o comisiune, care se cerceteze, óre scie v: e unu sufletu de omu din tota comun'a Macu, ca ce felu de lege e a Nazareniloru si apoi mentiu'a si intrig'a in caus'a relegionaria se se pedepsésca aspru pentru ecsemplu!) decatu se mai vré a remané supusi liberei dispusetiuini a eppului din Oradea. — Ce facú inse camer'a?! Ea recomandá petitiunea Macoaniloru la min. de cultu spre a se lua in deosebita privintia! —

Provocamu pe fratii Macoani, cá inainte de ce ar apostatá dela beserica n'óstra nationala, se ésa la publicitate cu obiectulu acestu curiosu si pana acum ne mai practisatu. E lucru demnu de t'óta deplangerea si de cea mai tréza si mai resoluta aপরare a dreptului limbii bisericesei pe calea legi si a datinei besericei romanesoi, unde n'are a dispune neci diet'a neci ministeriulu maghiaru, ci singuru Ddieu din ceru si capulu supremu alu besericei pe pamentu. —

Pest'a 20 Martiu. In siedintia de astadi a camerei deputatiloru incepu desbaterea generala asupra obiectelor comune pentru totu imperiulu. In logele magnatiloru se aflá si br. Beust, Becke, Wüllerstorff si principele Hohenzolhe. — F'óia oficiala a ministeriului „Buda-Pesti-Közlöny“ publica o ordonantia de presa a ministeriului, dupa care in Ardélu deocamdata remane sustienuta procedur'a proceselor de presa austriaca cea de pana acum.

Cu resolutiune din 15 Martiu Mai. Sa imp. dupa propunerea min. ungurescu primi pe br. Franciscu Nopcia, comitele supremu din cottulu Unedórei, cá secretariu de statu in ministeriu, si in min. de fin. cá chefu de sectiune pe Gustav Gránzenstein, ér' lui Zichy ei primí demisiunea de comite supremu. — Berzenozey primi libertatea de a se reintórce acasa din detienere.

„Pesti Hirnök“ nu póte mistui, cumca cetatiu'a Belgradu din Serbi'a o cedéza turcii serbiloru, dioudu, ca dupace Hohenzollern a asediatu in Romani'a prim'a pétra fundamentala, acumca cederea Belgradului se asiedia si a dou'a pétra la confederatiunea danubiana si Ungari'a nu póte fi indiferenta la acestu periculu, cei amenintia din resaritu si sudu, fiindca Ungari'a are dreptu si titulu asupra aceloru tieri, asia va face interpelari contra ministeriu. —

Cuventarea deputot. **Dr. Hodosiu** in siedintia camerei, din Pest'a 9 Martiu in obiectulu Presei imprumutata totu din „Conc.“

„Onorata Casa!“ Vreu se vorbescu in contra propunerei ministeriali ce este sub discussiune.

Dloru! Precum libertatea de oredintia si dreptulu liberu de asociatiune — asia si libertatea cugetalului séu pres'a libera e un'a dintre cele mai frumóse si mai maiestatiche drepturi ale omului.

Pres'a libera, ea nu póte se aiba, nu póte se recunósca alte margini de catu, inviolabilitatea drepturiloru altor'a, de catu resseptarea acestoru drepturi.

Nu mai cu pres'a libera se desvolta siinti'a, cultur'a si simtiulu nationalu; nu mai prin pres'a libera isi póte exprime omulu simtiementele iaimei si cugetarile mintei libere. Fara presa libera, cultur'a e numai fortiatá: fara presa libera, cugetulu liberu e schinteaia dumdieiesca mórtá in nascerea sa — cugetulu liberu e unu tormentu.

Chiar' pentru aceea, in t'óte statele si mai alesu in tierile constitutionali, pres'a séu e perfectamente libera, séu de prèpucine restringeri se bucura — daca si restringerile se potu numi, la ce omulu liberu ar' poté se se bucura.

Io, din partea mea, presei libere n'ásiu pune neci alte margini, neci alte restringeri, de catu ceea ce amu diu mai susu: adeca inviolabilitatea drepturiloru altor'a si resseptarea acestoru drepturi; fara inse ca intre marginile de dreptate, cuvintia si resseptu se nu potu si io ami spune opiniunile mele asupra drepturiloru altor'a. Si acést'a se tieze de libertatea de presa.

Asié, candu esprimu si recunosc in principiu libertatea de presa, nu voiescu, nu potu voi a crea séu a reactivá o lege, care libertatea de presa o face numai ilusoria.

Cu propunerea ministeriale, ce este sub discussiune, se vre reactivarea articolului 18., a legi de presa de la a. 1848, si se cere indemnitatea pentru reactivarea lui, Ei! bine!

Dar' daca scrutamu acestu articulu, si mai alesu unele dispusetiuini speciale ale lui, apoi mai curendu la potemu numi de legea presei nelibere de catu ori ce alta; capitulu prima, si adeca 1. si 2. §. de la inceputu, sunt cei mai liberali, dar urméza apoi alti o multime de §§, cari vai! catu se departa de principulu presei libere, si cari, potu dice, sunt mai aspri decatu cei mai aspri §§-i din codicele criminalu austriacu.

Io asié credu, ca lege de presa, lege buna iusta, si adapta numai acolo se póte face, unde este facutu codicele bunu si criminalu si civilu. Se o spunemu francu, in Ungari'a neci cu unulu, neci cu altulu nu ne potemu lauda. Ci in multe si in cele mai delicate casuri, totu este lasatu prudentiei judiloru de a judecá despre averea si viéti'a cetatianului. Acést'a póte fi prudenta prevedere acolo, unde tier'a e locuita de unulu si acelasi poporu, de un'a si aceeasi natiune. Ma este arma periculósa acolo, unde despre averea, libertatea si viéti'a particulariului nu judeca judele naturalu alu lui.

Legea are se fia apodictica, éra nu elastica in catu se o poti aplicá in partea in care o vrei. Si éoa chiar' legea de presa ce vre a se reactivá. pórtá caracterulu elasticitatiei.

In legea comune, dreptulu de a se aduna neci nu e opritu neci ru e concesu. Acum déca io asiú face o provocare contra romani, séu contra inteligentia romana, ca se tiens o adunare, pentru a se consultá ce au de a face in medioloculu acestoru fermentatiuni politice — asiú comite crima séu deliptu? Procurorulu ar' afirmá ca da; io asiú dice ca ba, pentru ca e regula juris, ca totu e iertatu ce prin lege nu e opritu; dar' cu t'óte aceste, io sunt espusu la acea eventualitate neplacuta, ca voiu fi judecatu. Se póte inse a judecá pe cineva pentru crima séu deliptu, pana candu crim'a séu deliptu nu este definita prin lege, pana candu nu sunt specialisate chiar' speciile de crime si delipte, pana candu nu sunt staverite prin lege cuantitatea si cualitatea pedepsei? si unde avemu noi condicele criminalu, care se ne definésca, se ne specialiseze, se ne termine t'óte aceste? Nu avemu.

Asiadar' cumu voiti Dvóstre a pune copersitulu la unu edificiu, pana candu fundamentulu nu este nicairi?

Apoi ce este acea moralitate onorifica despre care vorbesce §-ulu 5 din legea de presa? Au este si moralu neonorificu?

Asié, candu asiú scrie ca productiunile a „Schöne Helena“ nu consuna cu moralitatea si decorulu onorificu, si asiú cere ca aceste representatiuni se fia oprite — „Schöne Helena“ ar' poté, dupa § 5, a me trage in procesu, pentru ce amu cutediatu a'mi bate jocu de moralu ei onorificu, ei io asiú plati acelu moralu alu ei cu unu anu de dile carcere si cu 400 fl. si mai bine pedépsa in bani!

Dupa acestu § vai! voe diurnale umoristice; ca „Bolond Mi ka“, „Kakas Márton“ si „Gur'a satului“ ai vostri, toti pe rendu si unulu pe cate unulu au se fia incarcerati si remunerati cu o pedépsa de 400 fl. moneta conventionala.

Candú asiú retipari proieptulu de lege in caus'a nationalitatiloru facutu de deputatii romani si serbi, si l'asiú impartii intre poporu, procurorulu ar' poté se me traga in procesu si se me acuse ca agitezu in contr'a unitatii publice de statu maghiaru; ca se vedeti, chiar' aisé explica unii eruditi publicu politici acelu nevinovatu proieptu de lege; si mie miar' face placerea cu carcere pe 4 ani, si m'ar' onorá cu o remunerare de pedépsa in bani pana la 2000 fl. si mai bine.

Totu asié asiú pati si atunci, candu asiú scrie ca dieu Moldov'a si Romani'a nu se tiens

de asié numit'a corona a Stlui Stefanu; si totu asié asiú pati si atunci, candu asiú scrie ca dieu „Uniunea“ nu e facta complinita, si ca ea neiodata potere de lege n'a avutu — macar' vedeti, chiar' rescripte imperatesci o dicu acést'a. Dar' candu asiú dice, ca diet'a Ungariei nu e competente a aduce legi pentru Transilvania — numai Dumnedieu mai scie ce asiú pati!

Candú asiú scrie ca, veri ce oficialu nu si implinesce deregatoia, ca e negligentu séu ca abuzéza cu oficiulu seu, ca elu a furatu séu ca elu a ucisu; séu candu asemenea asiú scrie despre o corporatiune séu autoritate publica recunoscuta de lege; séu candu totu asemenea asiú scrie despre unu particulariu — si io stau bunu a documenta asertiunea mea — procurorulu séu partea interesata me da in procesu pentru calumnia, si mi trentesce in spate de simtiescu proverbiulu „spune adeverulu si ti voru sparge capulu“, si me trezescu lipsitu de libertatea civile si personale pre vreo cativa ani, si lipsitu si de vreo cateva sute séu mii de fiorini!

Asié me judeca pentru calumnia, fara ca legea se definésca ce e si candu se comite calumnia. Me judeca pentru ca amu spusu adeverulu; me judeca fara ca se me lase séu se mi dee voia a dovedi aceea ce amu scrisu — pentru ca §§-ii 24. si 25. opreca pe afirmantele a dovedi afirmatiunile sale, ci da voia numai negatului a dovedi negatiunile sale. Ce procedura intórta!

Acést'a e partea materiale a legi maghiare de presa dela a. 1848.

Ci io nu potu parteni acést'a lege si propriamente propunerea ministeriale neci in partea formale.

Daca ministeriulu dela a. 1848 a provocatu municipiurile ca fiacre in sinulu seu se constitue soaunu de jurati (Jury), atunci nu pricepu pentru ce ministeriulu de acum voiesce séu propune constituirea numai a cinci scaune de jurati? Daca nu cumva voiesce ministeriulu si aici a centralisá, si daca nu cumva voiesce ca despre averea particulariloru de diferite nationalitati si despre libertatea loru civila si personale se judece judii loru nenaturali!

Cerculu teritorialu alu municipieloru e defiptu, pentru ce dara, daca voiti a introduce legea maghiara de presa nu voiti a sustiené ordenatiunea ministeriului dela a. 1848, ca in fiacre municipiu se fia cate unu soaunu de jurati? Au voiti ca romanulu din Zarandu séu din Aradu se merge la Dobricinu ca se lu judece maghiarulu care nu i scie neci limb'a? Voiti se face si spese cu o lunga caletoria, si se fia pedepsitu si in persóna si in avere, de multeori, mai totdeauna póte numai din nepriocerea limbei? Ah! domniloru, acést'a nu este institutiune de Jurati.

Dar' nu potu fi pentru propunerea ministeriale si prin urmare pentru activarea legi de presa maghiara neci pentru ca pretinde dela pres'a de di o cautiuine, ce, daca acea lege se publica si intra in valóre astadi, mane nu mai póte iesi neci unu diurnalu romanu nici unu diurnalu serbescu. Ordinulu legi in privintia cautiuinei chiar' asié suna cá si candu asiú dice: „tu poti se ai libertate de a vorbi, inainte inse de ati cascá gur'a numera 10 mii si resseptive 10.500 fl. v. a.“

Legea cambiale nu cere nici o cautiuine in bani dela negutiatori; tipografii inca sunt negutiatori. Dar' cum? legea cambiale se fia mai liberale decatu legea de presa? Dar' asié tipografii sunt supusi la cautiuine, prin urmare prodeptulu mintiei mai pucinu se pretiuiesce decatu prodeptulu pamentului — macar mintea perfectiunéza si acést'a prodeptiune!

Mai incolo, lasandu ca legea de presa, ce este sub cestiuine, cere dela juratu cá se arate unu venitu anuale de 210 fl. v. a., dar' io nu voiescu reactivarea acelei legi nici din motivulu ca da unu timplu pré lungu de prescriptiune. Dupa §-lu 28, ori ce scriitoriu póte portá fric'a in spate, ea in 6 luni procurorulu si in 2 ani, di doi ani de dile partea interesata, i póte trenti unu procesu cum se dice de presa.

Dupa t'óte aceste, io nu partinescu, io nu potu parteni propunerea ministeriului in privintia presei, ci mai bunu bucurosu sunt a sustiené statulu quo, pentru ca mai bucurosu me supunu la o discretiune rationabile, decatu la dispusetiuinele unei legi, ce nu numai ca e f'óte elastica dar' e si f'óte aspra.

Dreptu aceea io sunt de opiniune ca punendu la o parte propunerea ministeriului, acést'a in timplulu celu mai scurtu se vina inaintea

casei cu un proiect de lege de presa si mai liberala si mai ratiunabila decat legea dela an. 1848.

Io votezu in contra propunerii ministeriali.

AUSTRIA INFER. Vien'a 18 Martiu. Una noua patenta imp. conchiama era camerele Boemiei, Moraviei si a Carnioliei.

Austria se afla in cestiunea nedependintiei Candiei dela Turci'a in cointelegere cu Francoi'a si cu Rusi'a si Angli'a izolata agiteza in contra aliantiei triple in Constantinopole. —

Faim'a cea alarmatoria despre invasiunea trupelor rusesci in Moldov'a e numai o fictiune scornita, cu buna s'ema de jidani.

Principele Stirbeiu prim' dela Mai. Sa mara cruce a ordinului Franciscu Iosifu.

Admiralulu Tegetthof er' se numi supremu comandantu alu marinei.

Croatii ceru mereu si dorescu readunarea dietei ca si Transilvani'a. —

Cronica externa.

ROMANIA. Programa ministeriului Romaniei citita in sedinta din 4 Mart. 1867 a camerei deputatilor de ministru presedinte :

„Trebuie mai anteu se declaramu, ca religeunea noastra politica este: Devotamentul absolutu persoanei Domnitoriului nostru Carolu I. si dinastiei lui, precum si constitutiunii ce si-a datu Romani'a; ca consideramu ca una datorita sacra de a pastra neatinsa drepturile politice ale tiersei, ca se le transmitem astafeliu successorilor nostri; de a ave dreptu tiente constante intarirea tronului si a dinastiei, de a observa cu santiania si de a face a se aplicá cu cea mai rigurosa nepartialitate legile; de a face se domnesca ordinea si economi'a in finantiele statului.

Acetia fiindu cugetarile nostre, éca calea pe care vomu pasi.

Ne vomu grabi a presentá corpurilor legiuitoru, in acetia sesiune, deca va fi cu putintia, er' de unde nu, in sesiunea viitoare deca vomu ajunge pana la dins'a, proiectele de legi cerute de art. 132 alu constitutiunii. Odata acetie legi promulgate, credemu ca tier'a se va putea considerá ca organizata in ceea ce privece legislatiunea, si ca prin urmare vorb'a de reorganizare va disparea din vocabulariulu nostru politicu. De atunci vomu mai avea pucine legi de facutu, afara numai de imbunatatiri si complectari partiali ale legiloru existenti spre indreptarea viciuriloru si neperfectiuneloru pe cari sperinti'a va face a se descoperi intr'ensele. Prin urmare noi vomu fi sobri in proiecte de legi a presentá. Si, patrungi fiinduca legalitatea este cu multu mai eficace de catu frumose-ti'a institutiuniloru pentru chezasuirea dreptatii intre cetatiani, ne vomu aplicá mai cu s'ema a face a se observá legile.

Politic'a noastra esterióra nu va inceta nici odata de a fi franca si leale. Prin observarea celei mai stricte neutralitati, ne vomu munci a meritá inoederea tieriloru vecine, cari aru vedea negresitu cu satisfactiune statornicinduse in Romani'a o stare de lucruri stabile si forte, supu auspiciile caria, o administratiune intielépta va putea protege tote interesele lor; si ne vomu face una datorie de a nu tolerá ca teritoriulu Romaniei se se faoa asilulu unoru turburatori, cari aru cerca se neliniscéca vre un'a din puterile straine.

In materie de finantie, patrungi ca sistemulu de a iutimpiná cheltuelile anuali prin imprumutari, ruina nationale ca si familiile, sunteru fermu decisi a cere natiunei midilóce cari, fara a impovará directu pe contribuabili, se fia de ajunsu pentru a soldá pana la o par'a, cheltuelile anuali recunosoute ca strictu necesarii de adunare, fara a lasá vreunu deficitu de acelea cari acumulanduse din anu in anu, facu imprumuturile neevitabili. Intre principalele obiecte de sollicitudine, cea mai seriósa pentru noi va fi si stingerea datoriei nationale celei din tíera, care a s'gduitu atatu de multu creditulu tesaurului.

In instructiunea publica, fara a neglige de a'i dá intensiunea reclamata de starea societatei, ne vomu pune mai cu s'ema sollicitudinea la imbunatatirea invetiamentului, ca se póta dá so-

cietatei nu numai functionari publici, dara si membri folositori si in alte profesii astadi cu totulu parasite.

Catu despre organizarea puterei armate a tieriei, vomu tienti ne'ncetatu spre a cresce eficacitatea apararei nationale incatu se va putea face fara a cresce si sarcinele tieriei.

Acetia sunt principalele puncturi ale calei ce ne proponemu a urmá. Acetia sunt cugetarile nostre in tota sinceritatea. Isberd'a noastra depinde mai anteu dela Ddieu si apoi dela natiune si dela reprezentantii ei. —

Din afara interpelatiunile si respunsulu la ele in corpulu legislativu alu Franciei despre politic'a esterna merita atentiune. Thiers recomanda politic'a vechia a cumpaneii drepte europene, altii tienerea de principiulu nationalitatii.

Novissimu. Mane in 20 pornescu trei brigade ca corpu de observatiune la graniti'a turcésca. — „P. Ll.“

† Nicolau Marcu,

f. profesore de fisica si matematica a repausatu!

Necrologu. In conspectulu mortiloru, parohiei gr. cat. a Silivasiului de Campia, de pre lun'a lui Febr. a. o., ce 'mi veni astadi la mana, aflai si numele Nicolau Marcu, administratore la monastirea Silivasiului de Campia, in etate de 70 ani, mortu in 23 Febr. si inmormontatu la 26 Febr. 1867, prin administratorele monastirei Siopteriului Alecsandru Mariannu.

Onoratii cetitori ai acestoru sire, au de a recunosce in repausatulu pre acelu Nicolau Marcu, care figuréza la intemeierea liceului nationale in Blasiu in anulu 1831, langa nemuritoriulu Simeonu Barnutiú, ca celu dinteu profesore de fisica si matematica.

Totu ca profesore de fisica si matematica aflamu pre Nicolau Marcu in gimnasiulu Blasiului pana la anulu 1853, candu, departatu dela catedr'a sa, pre carea si-a ocupat'o cu pre multa harnicia, fu esilatu in monastirea Silivasiului de Campia. Aici vietui in simplicitatea cea mai mare, incungiarata de nenumerate necesitati, — despoiatu adese si de lotrii, ocupanduse, pre langa cultulu divin, cu predileptiune, de studiulu seu, fizic'a.

Amaritu de sórte, anim'a lui a remasu totu nobila!

Eu, care am cercetatu pre adormitulu in

singuratatea sa, nu l'am auditu plangunduse asupra sortii, de carea era lovit!

Nasceroa si vieti'a repausatului nu 'mi e cunoscuta, biografi'a o lasu altor'a, 'mi implinescu inse o datorinta catra cunoscutii si scolarii lui Nicolau Marou, prin inregistrarea acetie sciri triste.

Dormi in pace umbra marétiá, osemintele tale jaca in liniscea mormentului, era sufletulu teu inainteze la locasiurile eternitatii, unde vei afla mangaierea ce ti-a lipsitu pre pamentu!

Posteritatea acet'a nu 'ti póte redicá monumentulu ce'lu reclama nemorirea ta, decat ca animile tuturo'r'a ce te au cunoscutu si cari s'au adaptatu din fontan'a spiritului teu, se voru aventá la tene si 'ti voru repeti-o „dormi in pace, fii liniscitu sufletu nobilu“.

Se damu si noi on. publicu, tributulu din urma, umbrei mortului versandu o lacrima pre mormentulu lui si dicundu'i „se'i fia tierin'a usióra, somnulu linu si memori'a eterna“. —

Teac'a in 15 Martiu 1867.

Iosifu Popu.

† Carolina Gaertner,

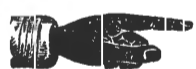
nascuta Cepescu socia D. ingineriu superióre din Sibiu, dupa una bóla scurta si mistuitoria, abia in etate de 33 ani repausa in 16/4 Martiu nóptea la 12 óre, lasandu in doliu pe iubituulu ei socia Carolu si fiii Georgiu, Elisa, Carolu, Victor, Eugeniu si Demetriu si pe parintii obidati Demetriu si Ecaterina Cepescu, cumnatu si nepóta Constantinu Nicolau si Ecaterina. Repausata fu inmormontata cu tota onórea in cimetierulu gr. res. la pórt'a turnului in Sibiu. Ea fu adeveratu ecsemplu de mama buna si dama romana, ca-ce ou tóte, ea era incungiarata de atatia fii, totusi lasá dupa sine si produse din ocupatiunile sale literarie mai multe traduceri in limb'a romana. Fiai tieren'a usióra si memori'a neuitata! —

Cursurile la bursa in 22. Martiu 1867 sta asia :

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. 8 cr. v.
Augsburg	—	—	126 „ 25 „
London	—	—	129 „ 20 „
Imprumutulu nationalu	—	—	58 „ 80 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	62 „ 20 „
Actiile bancului	—	—	730 „ — „
„ creditului	—	—	183 „ 50 „

Obligatiile transilvane ale desarcinarii pamentului in 16. Mart. 1867 :

Bani 68-25 — Marfa 68 75

Cele mai estine premenele din lume.

Miesiorare totala a pretiurilor

in fabric'a cea de antaiu si cea mai mare de premenele de inu alui Louis Modern din Vien'a, Tuchlauben Nr. 11.

Pentru barbati, femei si copii cu pretiuri bagatele, devindere totala.

Pentru puritate lucru bunu si forma potrivita se garantéza, cu tóte acetie pretiurile sunt asié de scadiute, incatu de securu va prinde mirarea pre ori cine, care va incercá a procura acetie, si 'lu va induplecá a'si procurá de nou. Comisiunile se voru tramite in ori si ce locu, si voru coresponde intru tóte cu cerinti'a. Camasiile cari nu voru fi de ajunsu potrivite, seu cari nu voru conveni se pota tramite indereptu.

Pretiurile curente la premenele de ori ce marime.

Pretiuri ficse nestramutate, chiaru si pentru speculatori si negutiatori.

Camasi gata pentru barbati lucrulu celu mai buau de mana.

Camasi de inu din tortu albu	in locu de fl. 2.50	numai fl. 1.80
Sórta fina cu cretie la peptu	„ fl. 4.50	„ fl. 2.30
Camasi fine Irlandese si de Rumburg	„ fl. 6.—	„ fl. 2.80
Camasi de pandia fina Olandesa	„ fl. 6.50	„ fl. 3.—
Camasi de Rumburg si tortu de mana	„ fl. 7.50	„ fl. 3.50
Camasi de cele mai fine de Rumburg	„ fl. 10.—	„ fl. 4.50
lucru de mana forte frumosu	„ fl. 12.—	„ fl. 5.50
Din pandia de cea mai fine de batistu belgianu	„ fl. 12.—	„ fl. 5.50

Camasi de Schirting albe si colorite.

Camasi pentru barb. de Schirting albu in locu de fl. 3.—	num. fl. 1.80
Din Schirting francesu de celu mai finu	„ fl. 4.25 „ fl. 2.80
Camasi colorite de form'a cea mai noua	„ fl. 2.50 „ fl. 1.50
Camasi elegante de Schirting coloritu	„ fl. 4.50 „ fl. 2.50
Camasi francesce de batistu colorite	„ fl. 6.50 „ fl. 3.50
Camasi de cele mai noue de balu suprafine	„ fl. 6.50 „ fl. 3.50

Pandirii, basmale, fecie de mesa.

Pandia forte fina Irland. si de Rumb. 50 coti, in locu d. fl. 50	num. fl. 24
Pandia „ de inu tiesatura de batist. 50 coti, „ fl. 80	„ fl. 45
Basmale (marame) forte fine asemenea batiste de in 1/2 ducinu	1 fl., 1.50, 1.80 pana 2 fl.
Basmale forte fine de inu, de batistu 1/2 ducinu	2 fl. pana 2 fl. 50
Gulere elegante de barbati 1/2 ducinu	1 fl. 50, 1.80, 2 fl.

Comisiunile din provincia se platescu dupa ce au sositu marfa la post'a respectiva. La procurarea camasiilor se cere (grosimea), perimetrulu gutului.

Adres'a este: An das Central-Depot der ersten Leinwásche-Niederlage Louis Modern, Wien, Stadt, Tuchlauben Nr. 11. (2)